
kisdobos
1981. OKTÓBER

Máris Mária feljegyzései.

A vándorló sörét

Nem tudom, mi lelte a társaságot. Már napok óta külön-külön járnak haza. Terka is öreges tempóban jön, megy, öltözik, nem szól semmit, nem is éhes. Kivonul az udvarra bogarászni.

— Összevesztetek? — fogtam kérdőre tegnap, mert már nem győztem kivárni, míg magától megoldódik a nyelve.

— Hagyj békén! — mordult rám.

— Jó, én hagyhatlak, de, gondoltam, . . .

— Kár volt gondolni. Ezen nem lehet segíteni — vetette oda.

— Mindenen lehet. Ha nem is könnyen . . .

— Ugyan! Nincs egy rendes osztálytársam. Most már tudod — mondta Terka nekikeseredve, és megint otthagyott.

Kérdezzem meg a többieket? Faggassam az őrsöt? Úgy éreztem, nem tehetem. Mert a baj Terka körül van, s ha nekem nem szól senki, az egyet jelent: nem akarnak beavatni a dologba.

„Holnap rendkívüli őrsi összejövetelt tartunk. Aki szereti a krémest, jöjjön fél hatra a sarki cukrászdába! Zuhogó eső nem akadály." Ezt a szöveget fogalmazgattam magamban, töprengtem, elég vidám-e, végül úgy döntöttem, jó lesz. Papírra vetettem, borítékba zártam, megcímeztem Kis Szilvia őrsvezető-helyettesnek, aztán átszaladtam Szilviékhez, és a borítékot bedobtam a levélszekrényükbe. Legszívesebben mindjárt vissza is vettem volna, mert megijedtem. Még valaki azt hiheti, le akarom kenyerezni, vagyis krémesezni a társaságot. Eh! Mindegy. Csak nem fognak éppen most félreérteni? Valamit tennem kell, ezt bárki beláthatja. Gyorsan hazatrappoltam, fogtam a nagykosarat, belerámoltam annyi üres üveget, amennyi csak fért, aztán irány a közért. Megfordult a fejemben, hogy anyuék nem ígérték nekem az üvegek árát, de ez nem érdekelt. Legfeljebb levonják a jövő havi zsebpénzemből.

És ha elfogy a krémes? Hű! Fordultam is vissza a kiürült kosárral meg a pénzzel. Megkértem a cukrász nénit, tegyen félre másnap délutánra tizenöt krémest. Ő azt mondta, jó, ha kifizetem, szívesen. Kifizettem.

Terka másnap megint egyedül jött haza.

— Mi újság? — türelmetlenkedtem.

— Semmi, semmi. Csak most már hülyének is néznek. Mondd, miért nem tudtál szólni arról a levélről nekem is?

— Ne haragudj! Nem is tudom... Tényleg hülyeség... de majd megmondom, hogy az én...

— Hagyd csak! Minek? Nekem már úgyis mindegy.

— Ne beszélj zöldségeket! Eljössz, és majd...

— El. Pedig jobb lenne itthon.

— Itthon? Neked? Hisz folyton mehetnéked van, s úgy tudom, nem veted meg a krémest.

— Ma utálni fogom.

A cukrászda előtt toporogtunk. Öt perccel fél hat előtt valamennyien együtt voltunk. Az őrs két kis kerek asztalt összetolva, némi zajjal elhelyezkedett, én meg kértem a krémesünket. Kezembe nyomtak egy csomagot. Mondtam, hogy mi itt akarjuk megenni, erre a néni, ki tudja, miért, mérges lett:

— Ne szórakozzatok velem! Nem mondtátok, hogy itt lesz fogyasztva. Fogjátok úgy, ahogy van, és vigyétek szépen haza! De minél hamarabb, mert mindjárt zárunk.

A vállamnál fogva az ajtó irányába fordított, és tolt kifelé. A többiek utánam. Pillanatok alatt kívül találtuk magunkat.

— Hát, ezt jól megszerveztem! — fogott el a szégyen, és idétlenül tartogattam a csomagot.

— Legalább túl vagyunk rajta. Mehetünk nyugodtan krémesezni — mondta angyali nyugalommal Bali Csabi.

— Igen. Épp délelőtt mondtuk, mennyivel finomabb lenne a krémes a búvóhelyünkön. Cukrászdába, ugye, bármikor, bárki betérhet. De a búvóhely az közös. Oda mindig csak együtt érdemes menni — vette át a szót Kis Szilvi. — Üzentünk is volna Terkával, hogy csináljuk így, de nem lehetett, mert a húgod... szóval... nagyon dühös ránk.

— Induljunk! — mondtam a pillanatnyi csöndben.

Háromnegyedkor a búvóhelyünkön voltunk. Középen a krémes a gyúródeszka-asztalon, körülötte, a rönkülőkéken mi, tízen, az ablakban pedig a macska, illendően titkolt undorral az ábrázatán: mi mindent képes megenni az ember, ha éhes!

Terka irult-pirult, mint valami menyasszony. Egy hangot sem adott. A többiek is hallgattak. Ropogtattak, porcukor-bajuszt növesztettek.

— Micsoda fejedelmi uzsonna! Még soha életemben... — kezdte Magyar Gyuri, de Asztalos Tomi rádörrent:

— Magyar ember evés közben nem beszél!

Muszáj volt nevetni. Mert Tomi az egyik napközis tanárt utánozta. Ráadásul Gyuri tényleg magyar ember, vagyis még csak gyerek, de a neve Magyar, és amikor megszólalt, akkor már egyáltalán nem evett. Másfél krémes nem tart örökké.

— Terka, dühös vagy még? — fordultam a húgomhoz, amikor elült a nevetés.

Ő megrázta a fejét.

— De dühös voltál?

— Igen, nagyon. Először.

— Miért?

— Mert nem tudtam a bokámmal megtartani azt az átkozott kislabdát. Egy darabig...

— Nem így volt, majd én elmesélem!

...Máris Mária feljegyzései....

— Pont te, amikor...

— Neked meg lila volt a fejed, úgy dühöngtél egy labda meg egy bukfenc miatt. Nem is a labdával kezdődött...

— Én jól emlékszem, mert ott ültem. Csodálkoztam is...

— Az már rég volt, hagyjuk a csudába!

Mindenki egyszerre beszélt, hadart, kiabált, én meg keresgéltem az összefüggést. Végül helyükre kerültek a szavak, kibontakoztak az események.

A tornatanárnak a minap az a végzetes ötlete támadt, hogy megversenyezteti a társaságot. A játékos csapatverseny nem volt újdonság, csak az őrsi felállás.

Lökdösődés, izgatott kiáltozás, majd sípszó és elszabadult a pokol. Mindenki majd nyakát szegte igyekezetében. Terkát meg, az izgatottságtól-e vagy mitől, elfogta a nevetés. Éppen, amikor neki kellett ugrándoznia, bokájával tartva azt a bizonyos kislabdát. A labda kiesett és gurult, gurult, mint a gömböc a mesében. Mire utolérte, már le is maradt az őrs. Gyuri szörnyen összeszidta. Terka megszeppent. S mikor újból rá került a sor, akkora lendülettel pattant az ugrószekrényre, hogy mindjárt le is pottyant. Mire összekanalazta magát, a másik két őrs már több lóhosszal vezetett. Ettől végleg elvesztette a fejét, és meg se találta a verseny végéig. Kórusban szidták. Ő volt a fakezű, a falábú, a fafejű. Ja, és a béna. Mindjárt megvernek, gondolta, és egyre jobban haragudott mindenkire. Pedig délelőtt milyen jót játszott Gyuriékkal a napejban! Fociztak. Akkor nem mondták, hogy béna. Sőt! Amikor a második gólt beragasztotta a negyedikesek kapujába, lelkesen üvöltötték: „Szép volt, fiú!" Az sem zavart senkit, hogy ő lány. Most meg... Nincs barátja. Mindenki idegen. Undok.

Nem jutott eszébe, hogy alig két hete ő is undok volt. Undok, mert igazságtalan. Akkor, szintén a napejban, lehülyézte Gyurit, aki nem tudta elég hamar megtanulni a verset. Mire megjegyezte, eleredt az eső. Lőttek a kirándulásnak. Gyuri nem volt harcias kedvében, tán szégyellte is magát, így nagy veszekedés nem lett a dologból. De a sörét megakadt Gyuri medvebundájában. Az kezdett el vándorolni a tornaórán Terka ügyetlenkedésekor.

Mire előttünk minden világos lett, odakint besötétedett. Indulnunk kellett hazafelé.

— Csak azt nem értem — fordult vissza az ajtóból Terka —, ha tízen vagyunk, miért tizenöt krémest vettél? Miért nem tizet vagy húszat?

— Egyszerű: húszra nem futotta az üvegekből. Tíz meg kevés lett volna. Vagy nem?

A lógó orrotokról különben sem olvashattam le előre, jöttök-e egyáltalán, gondoltam még, de nem mondtam. Az ember a legmagvasabb megállapításait is kénytelen magában tartani, ha azok idejüket múlták.

Józsa Teréz

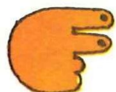

Görög Júlia rajza

Pátkai Tivadar: SZÁMOLGATÓS

Számolgat a veresbegy:
nekem aztán

-re
megy

Én vagyok a béka,
a hátamon

véka
ha megnövök
teknős
béka
leszek,
nem vöcsök.

Volt nekem nyáron

kardigánom,
de minek egy
szúnyognak
három,
kettőt is eladtam
jó magas áron
Vizipók Gizinek
a hanyi vásáron.

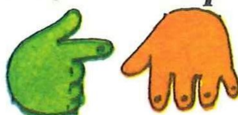
Okos ez a légy;
azt mondja, hogy
lábamban és szárnyamban
kétszer megvan

Morgolódok,
mérgelődök;
mért nincs mancsom

ha kaptár körül
söndörgök
elkelne négynél
eggyel több!

Három paripám
nyáron Aligán

lábon alig állt:
vennem kellett
mindeniknek
négy-négy
taligát.

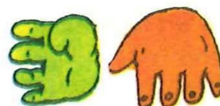
Ha én lennék a pék,

kiflit sodornék
(zümmögi a kicsi méh)
ami
hárommal
több lenne, mint
négy.

Békés Rozi rajza

Mankóval jár Palkó
a pók,

lába volt,
s most
ágyban
nyögi,
hogy:
„motor helyett
gyalog
a
jobb!”

Termett

dinnyém Hevesen
s adtam valahányat
télen
havasan.

Aki nekem
hisz:
kilencnél,
eggyel több
a

s mivel az én fejem se
káptalan
ennél többet befogadni
képtelen!

Nagy Franciska

Zsófi vendégei

Meleg augusztusi délután volt. Zsófi a szőlővel befuttatott, árnyas teraszon ült és töprengő arccal egy vonalas irka fölé hajolt. A füzet borítóján nagybetűs felirat ékeskedett: SZÜNIDEI NAPLÓ. Gizi néni az utolsó tanítási napon a lelkükre kötötte, legalább öt nyári történetet meséljenek el a naplóban, szeptemberig is gyakorolják az írást. Ebéd után Zsófi mamájának eszébe jutott a szünidei napló. Zsófit a füzettel — melyben szünidei rajz még csak akadt, de írás egy sor sem — az asztal mellé parancsolta. Zsófi hosszas töprengés, hajcsavargatás és ceruzarágás után kitalálta, hogy a hajnali horgászatról ír, a nagy halról és a pézsmapocokról, ami megijesztette. Leírta az első mondatot, aztán elakadt. Hátradőlt a széken és feljajdult. Délelőtt sokáig ugrabugrált a kertben és leégett a háta. Hűvös tenyerével megtapogatta lángoló vállait, s a gyalogútra pillantott. Kis tányérkában az asztal sarkára készítette Bundásnak az ebéd maradékait, de Bundás késlekedett.

— Az erdőszélen csavarog, vagy szundikál valahol — legyintett Zsófi és nekigyürkőzött a következő mondatnak.

Sárgacsíkos darázs érkezett a kertből. Körüldöngte Zsófi fejét, aztán a tányérra szállt. Kapkodó nekiiramodásokkal átkelt a kenyérhéjdarabon, és felmászott az egyik csirkecsontra. Kerek fejéből előregörbülő csápjait billegtetve, a csont végén hagyott húsfoszlányokra vetette magát. Erős rágóival leszabott egy szögletes darabot a húsból és elrepült vele.

— Hűűűű! Micsoda harapód van! — szörnyűlködött Zsófi. Néhányszor megharapták már a darazsak, mégsem haragudott rájuk. Okos fejük, csíkos ruhájuk és komikus mozgásuk miatt még azt is megbocsátotta nekik, hogy belerágnak a szőlőfürtökbe, sárguló körtékbe.

Újabb darázs jött a hús illatára, majd mégegy. Zsófi karjára támasztotta az állát és egészen közelről figyelte a darazsak harapdáló tudományát. A lerágott húsdarabbal sorra elröpültek. Hamarosan öt-hat darázs váltogatta egymást Bundás uzsonnáján.

Kopogó körmökkel feljött a teraszra Bell, Gazsi bácsi vizslája. Barna orrával a tányér felé szimatolt, és bosszúsan prüszkölt a darazsakra. Leült a kőre, félrebillentette kajlafülű fejét, s homlokát ráncolva Zsófira nézett.

— Ugye, van még abból a süteményből? — kérdezte Bell helyett Zsófi, és nevetgélve bement a présházba. Fél marék vaníliás keksszel tért vissza. A kekszeket félbetörte és feldobálta a levegőbe. A vizsla ügyesen elkapdosta a süteménydarabkákat.

— Csiiiiiju, csiiiiiiju! — hallatszott Gazsi bácsi hívó füttyjele a harmadik szomszédból.

Bell gyorsan lenyelte a kekszet, a terasz végén kidugta fejét a lugas nyiladékán, s amikor meggyőződött róla, hogy őt hívják, kopogó körmökkel nekilódult, és elfutott az ellenkező irányba. Zsófi utánaszaladt:

— Bell! — kiáltott rá, de a vizsla vissza se nézett, átbújt a kerítés alatt, s a szomszédos parlagföld felmagzott tüskebokrai közt eltűnt a hegyoldalban.

— Majd kikapsz — dünnyögte Zsófi. A kert aljába ballagott és bekukucskált a szőlősorok közé. Édesapja tetejezett: metszőollóval sorra lenyeste a karón túlnőtt, kuszán tekergőző szőlőindákat, édesanyja pedig lecsipkedte, megritkította a leveleket, hogy több napfényt kapjanak a fürtök, s ahol kellett, rafiával karóhoz kötözte a vesszőket. Zsófi lecsípett néhány szőlőbajuszt. A savanykás szőlőkacsokat rágcsálva visszabandukolt a teraszra, hogy folytassa az írást.

— Nyeeeeu, meeeeu — köszöntötte Berci cica és előbújt az asztal alól.

Zsófi az egyik vászonszékről leemelte a párnát és Berci orra elé tartotta:

— Kiderült, hogy te a mama székében szoktál szundikálni! Idenézz, mit csináltál az éjjel! Csupa szőr meg sáros macskalábnyom a párna!

Berci értetlenül Zsófira nézett, aztán hízelegve megkerülte a lábát. Majd bolond lesz a hideg betonon vagy a harmatos fűben aludni, amikor puha párnás szék is akad a hegyoldalban. Bercit a gazdája kölyök korában hozta fel a hegyre, s a présházban hagyta. A régi, fagerendás épület pincétől a padlásig tele volt egérrel. A szőlősgazda úgy gondolta, az egerek húsán évekig elélhet ott egy macska. Berci gyakran megjelent Zsófiék teraszán, ahol tejjel és simogatással fogadták. Berci cica sokkal jobban szerette a tejet, mint az egérpecsenyét.

— Mijeeeeu — szólalt meg újra.

— Jól van, hozom a tejet — mondta Zsófi. Letette a párnát és bement a présházba. Kenyérdarabkákkal és egy merőkanál tejjel bukkant fel az ajtóban. A terasz sarkában, a muskátlival és petúniával beültetett virágláda mellett állt Berci tányérja. Zsófi beletette a kenyérdarabkákat és ráöntötte a tejet. A cirmos élvezettel, nyugodtan evett, tisztára nyalta edényét, aztán a lépcsőre ült mosakodni. Bajszát simogató mancsa egyszercsak

megállt a levegőben, s a következő pillanatban felborzolt szőrrel, begörbített háttal, fújva, morogva végigszáguldott a teraszon, nyomában Bundás kutyával. Zsófi utánuk rohant, de mire a ház sarkához ért, Berci már a mandulafa tetején prüszkölt, Bundás pedig győztes farkcsóválással jött feléje.

— Miért bántod a Bercit? — kérdezte haragosan Zsófi.

Bundás lógó nyelvvel, vigyorgó pofával nézett rá.

— Undok vagy! A darazsak megették az uzsonnádat, úgy kell! — mondta Zsófi és durcásan vonult a teraszra a tányérért.

A darazsak felreppentek és zavarodottan döngtek az üres asztal fölött. Zsófi a mogyoróbokor alatt Bundás bádogedényébe öntötte a maradék ételt és visszatelepedett a füzete mellé. Bundás mohón elropogtatta a csontokat, beleivott a madáritatóba, keresztülgázolt a konyhakerten, és átbújt a kerítés alatt.

— A Berci cica milyen szépen eszik, te meg gyorsan lenyelsz mindent, aztán fáj a hasad! — morgolódott Zsófi. Kézbe vette ceruzáját, de mindjárt le is tette, mert egy nagy rókalepke libbent a teraszra. Leszállt a falra, nyitotta-csukta díszes szárnyait. Átbillent a zsalugáterre, onnan pedig Zsófi virágos ruhájára. Percekig sétált a kislány szoknyáján, ki-be görbítgette rugószerű, hosszú nyelvét, aztán elrepült.

Zsófi éhes lett. A szekrényből elővett egy zacskó pattogatott kukoricát, kibontotta és belemarkolt. Néhány szem a földre hullott, de nem törődött vele. A lépcsőre telepedett, jóízűen rágta a kukoricát, s a terasz kövén vonulászó hangyákat figyelte. Egy apró hangya kenyérmorzsát vonszolt maga után. Néha elakadt, megpördült a morzsa körül, de makacsul erőlködött tovább. Váratlanul nagy termetű erdei hangya rontott rá. Zsófi csodálkozott, hogy a kis hangya nem menekül el, hanem hősiesen birokra kel az óriással. A két hangya összekapaszkodott és dühödten harapdálta egymást. Az ádáz küzdelem hirtelen végetért. A kis hangya görcsbe rándulva, félholtan maradt a kövezeten, a nagy pedig sántikálva, betegen bicegett a lépcső felé.

— A kenyeret el sem vitte, nem kellett neki... Akkor miért harapdálta agyon a kicsit? — tűnődött Zsófi és értetlen arccal ült a lépcsőn.

Kövér dongó zúgott a virágok felett. Leszállt egy tátikára, szétfeszítette a virág száját és eltűnt a torkában. A tátika bordó szája becsukódott.

— Hamm! Bekapta! — nevetett Zsófi, és ő is bekapott egy marék pattogatott kukoricát.

A dongó előevickélt a virágból. Lábai sárgállottak a virágportól. Döngve felreppent, aztán belebújt egy másik tátikába.

Amikor elfogyott a kukorica, Zsófi visszament az asztalhoz. Elolvasta amit írt, és a folytatáson törte a fejét, amikor borzas verébfióka reppent a terasz elé az útra.

— Csirip! — rikkantotta és a lépcső felé totyogott. Az első lépcsőfokra ügyesen felugrott és elégedetten körbenézegetett. A második lépcsőről visszaesett. Dülöngélt egy kicsit, de megrázta magát és újból nekirugaszkodott.

— Sikerült! — örvendezett Zsófi.

A borzas kis veréb leguggolt és nagyot ugrott. A lendülettől előre esett, de feljutott a teraszra. Ide-oda tekintgetve végigugrándozott a kövön és felcsipegette a morzsákat. Gyanakodva nézegette a földön szaladgáló fekete-piros mintázatú suszterbogarat, aztán felreppent az asztal tetejére.

— Szerencséd, hogy az apu a szőlőben van, és nem látja ezt! — mondta Zsófi.

A verébfióka apró szemeivel Zsófira pislogott, és a mintás abroszon ugrabugrálva felcsippentett néhány kenyérmorzsát.

— Kikapsz a mamádtól, ha meglátja, hogy nem félsz tőlem! — billegtette a mutatóujját Zsófi, de a kis veréb ettől sem ijedt meg. Nyugodtan csipegetett tovább, és csak percek múlva reppent át az egyik kerti szék támlájára. Borzas tollát igazgatta egy darabig, odapöttyintett a székre és elrepült.

— Szép dolog, mondhatom! — dünnyögte Zsófi és ahogy csóválgatta a fejét, észrevett egy csigát.

Fényes csíkot húzva maga után, a csiga már átkelt a terasz felén. Komótosan vonult tovább, de aztán ijedten behúzta a szarvát, amikor egy elgurult pattogatott kukorica került az útjába. A csiga óvatosan kidugta a csápjait, gondosan körültapogatta a kukoricát, majd Zsófi legnagyobb ámulatára elkezdte enni. A kislány lehasalt a kőre, és leste, hogyan eszik a csiga? Akármerről nézte, a csigán nem látszott semmi szájféle, a pattogatott kukorica mégis gyorsan fogyott. A csiga bekebelezte az egészet, és folytatta útját a virágláda felé.

Zsófi a füzete fölé hajolt, de ekkor ijesztő berregéssel egy furcsa lény húzott el az orra előtt. Hirtelen lefékezett a virágládában illatozó petuniák fölött, vastag, szivar alakú testét megállította a levegőben, s a fejéből előremeredő hosszú csápot az egyik petúniába döfte. Zsófi megismerte a szenderlepkét, s tudta, hogy gyilkos szúrófegyvernek látszó pödörnyelvével nektárt szívogat csupán, mégis mindig összerezzent vad röptétől, ijesztő külsejétől. A szenderlepke ide-oda perdült a petúniák fölött, aztán éppen olyan váratlan iramodással tűnt el, mint ahogy megjelent.

A Nap elbújt az Öreghegy mögé, feltámadtak az erdőszélen, bokrok alján hűsölő szúnyogok, és vékony hangon danolászva, csapatostul támadtak Zsófira. A kislány sietve melegítőbe bújt és visszaült az asztalhoz. A kert felett villásfarkú fecskék csapongtak, de szép röptüket most nem nézte Zsófi. Kapkodva elolvasta a korábban megfogalmazott sorokat és belekezdett a folytatásba. De a lugas levelein koppant valami. A hintázó szőlő-

Birkás Ákos rajza

levélen halványzöld ájtatos manó kapaszkodott. Zsófi odament hozzá. A bizarr külsejű sáska maga elé tartotta nagy kezét, s vékony lábaival lépdelt a leveleken. Hosszú nyakán forgatta kicsi fejét, és szüntelenül billegtette narancssárga csápjait. Zsófi mutatóujját az imádkozó sáska kezéhez dugta. A sáska kaparászott Zsófi ujján és nyakát begörbítve, örökmozgó csápjaival is körbetapogatta, aztán átsétált egy másik levélre.

A kertben fogyott a fény. Megszólaltak a tücskök és egyhangú nótát pircegtek a kabócák. Az eresz alól előbújt a nagy keresztespók. Elhelyezkedett a lugas és a ház sarka közé kifeszített hálója közepén. Zsófi a füzet mellé könyökölt, de már alig látta a betűket.

Megcsikordult a kavics. Zsófi mamája jött be a kertből. Derekáról fáradt mozdulattal leoldotta a rafiaköteget és az ajtófélfára akasztotta.

— Hogy mennyien jártak itt a teraszon, míg ti a szőlőben voltatok! — újságolta örömmel Zsófi, aztán ijedt arcot vágott, mert édesanyja a füzetre pillantott és megcsóválta a fejét.

— A hajnali horgászatról kezdtem írni, de mindig jött valaki, így aztán nem készült el — mentegetőzött Zsófi.

— Majd megcsinálod holnap, holnapután — mondta a mamája.

Zsófi édesapja is előkerült a szőlőből. Villanyt gyújtottak és asztalhoz ültek. Csendben vacsoráztak, s hallgatták a hegyoldalban zengő tücsöknótát.

A diófa mögül előbújt a Hold, és narancssárga képpel bámulta őket az égi magasságból.

Egy kis segítség

Írta Rege Sándor

Ki hinné, hogy aki görkorcsolyán közlekedik, nem cammog, milyen gyorsan elintézheti teendőit. Teknős Fricinek az erdő taxisaként a gyorsaság kifejezetten előnyére vált. Hamarabb fuvarozhatta utasait az erdő egyik szegletéből a másikba, több fordulót is csinálhatott egy nap. Igazán elégedett volt mindenki.

Csak éppen ő maga találta úgy, hogy némi kis gond is akad. Nyúl Gáborral is erről beszélgetett egy délután.

— Mostanában túl sokat vagy itthon — említette csak úgy mellesleg Nyúl koma.

— Igen, igen, magam is észrevettem. A fuvarokkal gyorsan végzek, aztán egy-kettő itthon vagyok. Levetem a görkorcsolyákat, megtisztogatom, eszem egy kis lapulevelet, utána meg csak ülök és várom a hívásokat. Némiképp unatkozom is egy kicsit.

— Én bezzeg csak ritkán szuszszanhatok, amióta káposztakertészettel foglalkozom. Nem akarsz nekem segíteni? — kérdezte Nyúl Gábor teljes komolysággal.

Frici eltöprengett, mit is kezdhetne ő egy káposztakertészetben.

— Igazán kedves vagy — mondta aztán —, de azt hiszem ez nem nekem való.

— Nem? — sértődött meg a nyúl, mert sehogyan sem értette, hogy a káposztakertészkedést miért ne lehetne kedvelni. — Hát akkor nem tudok segíteni — jelentette ki és elvonult.

Frici magára maradva nézelődött egy kicsit, majd befalt két lapulevelet. Akkor a szomszédos tölgyfán megszólalt a telefon.

— Halló, itt taxi.

— Halló, itt meg Szarka Rebeka csörög, hihi.

— Mit tetszik?

— Semmi nem tetszik, hihi.

— Akkor mit óhajt?

— Beszélgetni.

— Arra én nem érek rá.

— Miért nem?

— Mert várom a hívásokat.

— Hát én hívtam önt.

— Igen, ez igaz. Fuvart parancsol netán?

— Nem, csak beszélgetni — csörögte Rebeka.

— Arra én nem érek rá — ismételte nyomban Frici és letette a hallgatót.

Aztán csak ült és várt, Úgy lát-

Polgár István versei

Egy omladozó várnál

— Hányan pusztultak érted el?

Csak áll, és nem felel.

Mint megvert had, rohan a szél,
megalvadt vér a lombokon,
s mint elhullt, tépett harci zászló,
búsong az őszi sombokor.

Egy fa balladája

Szelídhajlású hegy füvét vigyáztam,
mohás, nagy lábam megfeszítve.
Kicsinyke fészek bújt meg lombruhámban,
mint mellkasban az ember szíve.

Csak néha szóltam, hajladozva, nyersen,
ha dúló szelek megrohantak.
Egy vágyam volt: hogy törzsem híd lehessen...
És feldolgoztak puska-agynak.

szik azonban éppen senki sem igyekezett messzire, senkinek sem kellett taxi.

Egyszerre Mókus András csörtetett felé, jókora zsákot vonszolva, lihegve, szuszogva.

— Hű de megizzadtam, de elfáradtam — állt meg. — Reggel hiába kerestelek, így aztán magam vágtam az útnak.

— Reggel? — törte a fejét Frici. — Hol is voltam? Aha, már tudom. Béka Balambért és családját vittem a léggömbállomásra. Nyaralni utaztak a Balaton mellé. De ott igazán hamar végeztem.

— Mégis hiába hívtalak telefonon.

— Pedig azóta itthon ülök.

— Akkor nem voltál itthon, amikor hívtalak.

— Hát az lehet — nyugtázta Frici és gondolkodóba esett. Megcsörrent a telefon.

— Halló, itt megint Szarka Rebeka.

— Igen, hallom.

— Most ráér beszélgetni, kedves Frici?

— Nem, mert várok.

— Ha ráér, vagyis vár, vagyis ha vár, akkor ráér. Nem?

— Nem. Ha a telefonon beszélünk, nem tudnak az ügyfelek hívni.

— Aha úgy — csörrent meglepve Rebeka. — Hát akkor majd átrepülök önhöz, ha nem haragszik.

Frici letette a hallgatót. Kisvártatva megjelent Szarka Rebeka, melléje telepedett.

— Úgy unatkozom odahaza. Reggel széthordtam az újságokat meg a leveleket, aztán egész nap semmi dolgom.

— Aha, vagy úgy — felelte nagyon komolyan töprengve Frici. — Hát, igazán örülök, hogy átjöttél. Én is éppen unatkoztam.

Közben csörgött a telefon. Frici először nem akarta fölvenni, azt hitte megint a szarka. De akkor eszébe jutott, hogy ott ül mellette.

Feljegyezte gyorsan a rendelést és elviharzott. Amikor kis idő múltán visszatért, Szarka Rebeka ezzel fogadta:

— Ne is vedd le a görkorcsolyádat. Míg odavoltál, keresett Fácán Izidor. A léggömbállomásra kellene érte menni. Ugye nem haragszol, de csörgött a telefon, én meg fölvettem.

— Nem, nem — morogta Frici és elrobogott.

Majd egész nap így ment ez. Frici nemigen ért rá unatkozni, s nem ült tétlenül Szarka Rebeka sem.

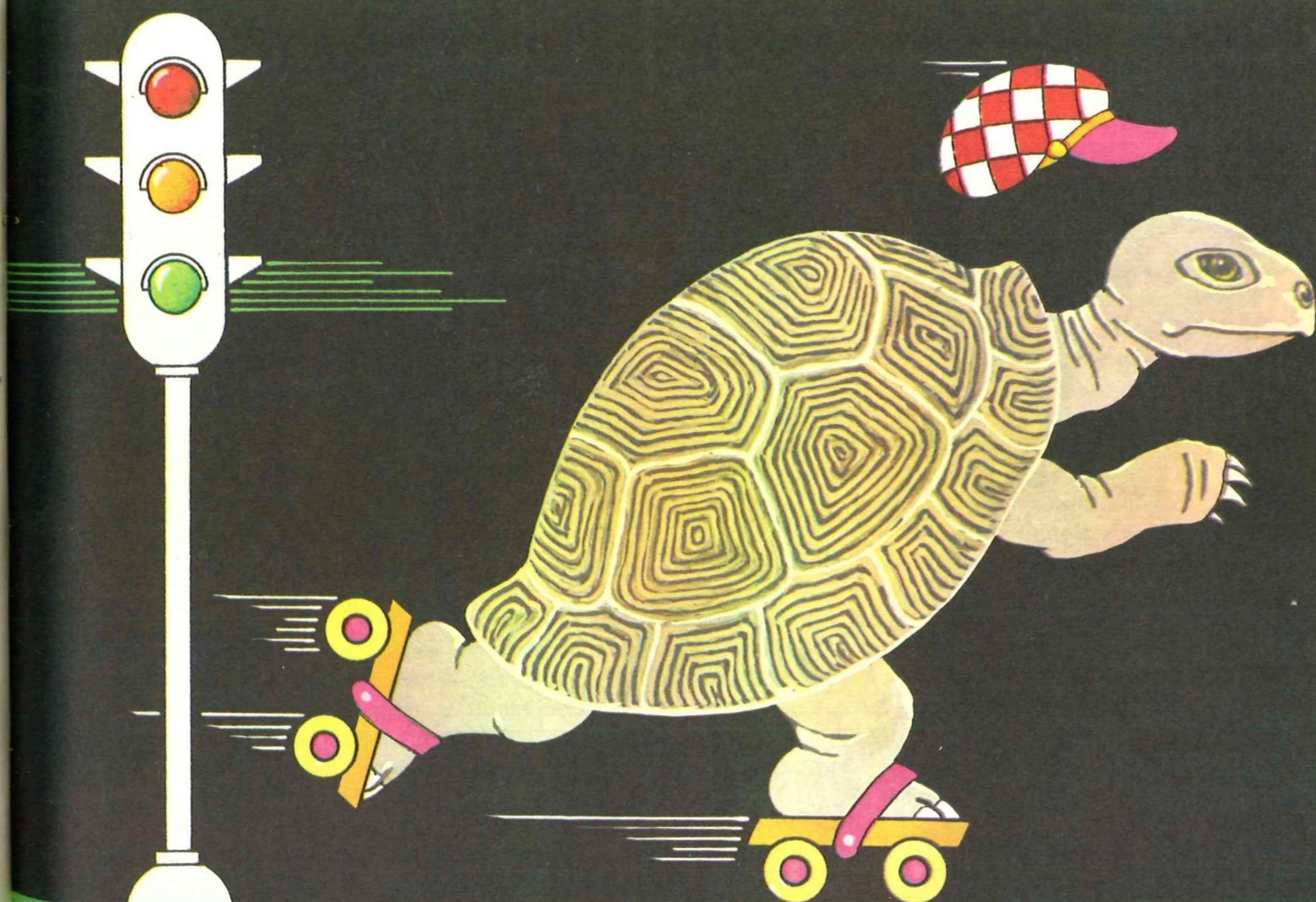
Este aztán megbeszélték a dolgokat.

— Igazán nagy szívességet tettél nekem — közölte Frici. — Mindig is az volt a baj, hogy nem ülhettem egyszerre a telefonnál és ugyanakkor fuvarban sem lehettem. Így az igazi a munka.

— Igazán én is örülök. Mégis csak elfoglaltam egész nap magam. És hát úgy szeretek telefonon csevegni.

Ettől a naptól Szarka Rebeka a levelek széthordása után jelentkezett Fricinél, hogy kezelje a telefont, feljegyezze a hívásokat. S ha éppen nem akadt dolog, akkor is jól elbeszélgettek.

Elégedett volt Frici is. És egyikük sem unatkozott. Hát van ennél fontosabb a világon?

Vida Győző rajza

Simai Mihály:

A KIRÁLYLÁNY LOVÁNAK NEGYEDIK LÁBA

(részlet a szerző Robogunk az Esztrabanton c. meseregényéből)

Igaz, ami igaz: Krumpendlinszky Adalbert siralmas látványt nyújtott. Ha nem tudják, hogy egyenest a börtönből jön, most megszakadnának a nevetéstől mind az öten. Akárki azt hihetné, hogy valamelyik cirkusz tarka bohóca kászálódik lefelé a vagonból, műsorra készen.

A szikár, magas férfiúnak pepita volt az inge, a pizsamaszerű nadrágja, a bakancsa, a sapkája. Hanem ez még hagyján: az arca is pepita volt. Aztán, ahogy összeölelkeztek Nagyképével, s leesett fejéről a sapka, kiderült, hogy a feje se különb. Tarkopasz — és pepita.

— Szép tőled, hogy vártál, te vén akasztófavirág!

— Csakhogy itt vagy, drága öreg börtöntöltelék!

Lapogatták egymás hátát, nevetgéltek, örülgettek.

— No, hadd nézzelek! — harsogta Nagyképé Haspók. — Deiszen hiába is nézlek, csak a hangod a régi. Mit műveltek veled, édesegykomám?!

Addigra odagyűltek a gyerekek is.

— Mit bámultok, hé? Nem láttatok még szökött fegyencet? — Krumpendlinszky nem volt valami barátságos.

— Ne vegyétek tőle zokon. A szíve arany! — mentegette barátját a föltaláló. — Képzelhetitek, mit szenvedett szegény!!!

Újból vállonveregette.

— Igaz, öreg cimbora?!

— Kopaszra nyírtak, mint egy bakát! Kipingáltak, mint egy kerítést. És ráadásul pont pepitára. — Krumpendlinszky égnek emelte a kezét. Olyan volt, mint egy pepita fölkiáltójel. — Még a szemüvegem is kipepitázták azok a hülye börtönpiktorok.

Akkor látták, hogy a szemüveg úgy lóg a nyakában, cukorspárgával felkötözve.

— Naná hogy levettem. — folytatta a szökevény.

— Nem valami kellemes dolog csak úgy a fehér lyukakon át nézelődni.

— Dehát miért tették? Engem egyáltalán nem akartak kipingálni — csodálkozott Nagyképé.

— Téged?! Te csak egy közönséges felségsértő voltál, akit pricc-pracc-prucc fellógatnak és kész! De én! Segítettem egy másik embernek .... áldozatot hoztam valakiért! Nahát ezt ott a legeslegnagyobb bűnnek tartják. „Mi vitte rá? Hogy tehetett ilyet?! Ugye most mán szánja-bánja?!" Vége-hossza se volt a kihallgatásoknak. És a bajuszomat is lenyírták. A pajeszomat is! Az ebfajzatok! A nyűvesek! A koszlobárok! A tepelák bitang samandánjai!

Olyan cifrán szidta a rabtartóit, Nagyképé is megsokallta:

— Ejnye már. Nem szégyelled a kutya előtt?!

— Pláne azt, hogy ebfajzat! — nevetett Mendegélő Vendel.

Plutó meg csahintott, mintha csakugyan sértődne a szóra.

Ekkor nagyot nyerített mögöttük a vagon. Azazhogy a vagonbeli paripa, akiről teljesen megfeledkeztek a nagy örömviharban.

— Jövök már, Horkos, jövök már! Bocsáss meg, de hát tudod, hogy van az ilyenkor! — ugrott a ló felé a pepita magántitkár. S csak úgy háttal állva vetette oda a szót: — Mert tudjátok meg, úgy ahogy van, ennek a szép párductarka paripának köszönhetem a szabadságomat. Na, lássuk csak! Volt itt egy lejáró...

Ahogy azt előkerítette, hívta lefelé a lovat.

— Gyere, na, Horkos, gyere csak! Támaszkodj rám, ahogy szoktuk.

A párductarka fájdalmasan nyihogott. Akkor látták, hogy a jobb mellső lábát csak úgy lógatja maga mellett. Sebesült, véres. A magántitkár meg csak odaugrik, alátámaszkodik jobbfelől, mert azért Krumpendlinszky, mint láb, mégsem volt az igazi.

De azért sikerült.

A palacsintasütős vasutas, aki már indította volna a vonatot, majd lenyelte ámulatában a palacsintasütőjét.

Ahogy elkattogott a váltókon a csühögő, odalépett hozzájuk. Még tisztelgett is.

— Hát bizony ennek a szegény párának nincs már hátra, csak a golyó. — Úgy állt feszesen, mintha egy ravatalnál állna díszőrséget. — Megváltás az az ilyeneknek, mink is úgy csináltuk a régmúlt háborúban.

— Hát nem elég, hogy azok a koszlobárok meglőtték?! Maga is ilyeneket mond! Tudja egyáltalán, kicsoda ez a ló? Hogy is tudhatná, mikor maga egy süsü! Egy süsü!!!

Még a kezét is mozgatta a homloka előtt.

— Mit merészel, maga... maga pepita majom! — fortyogott a forgalmista, a palacsintasütőt emelve.

— Na ebből elég! — állt a hepciáskodók közé Nagykópé. — A mérgelődés árt a szépségnek. Különben is itt a fő-főszakember!

— Golyóról aztán szó sincs! — simogatta meg a ló nyakát Mendegélő Vendel. — Azért mi, állatorvosok is csak tudunk egyetmást.

Már esteledett, mire a Horkos — a három lábán meg Krumpendlinszkyn — föllépkedett a lószállító teherautóra.

Szép állat volt, azt meg kell adni.

— Az indiánoktól vették meg a samandán királylánynak — kezdett a történetbe a pepita magántitkár, ahogy mind elhelyezkedtek a kocsiban, s megindultak az állatkórház felé. — No nem hiába hívják Hisztéria Mizériának ezt a királyi libát. Nem szerettem volna szegény Horkos bőrében lenni. Először is a súlya. Legalább kilencven kilós, és napról napra többet eszik. Tudjátok, hogy ott a királyi méltósággal együtt jár a nagyevő virtus. No, őkelme, ahogy mesélik, a Harmincharmadik Töltöttkáposzta címet már elérte: annyit eszik meg együltő helyében.

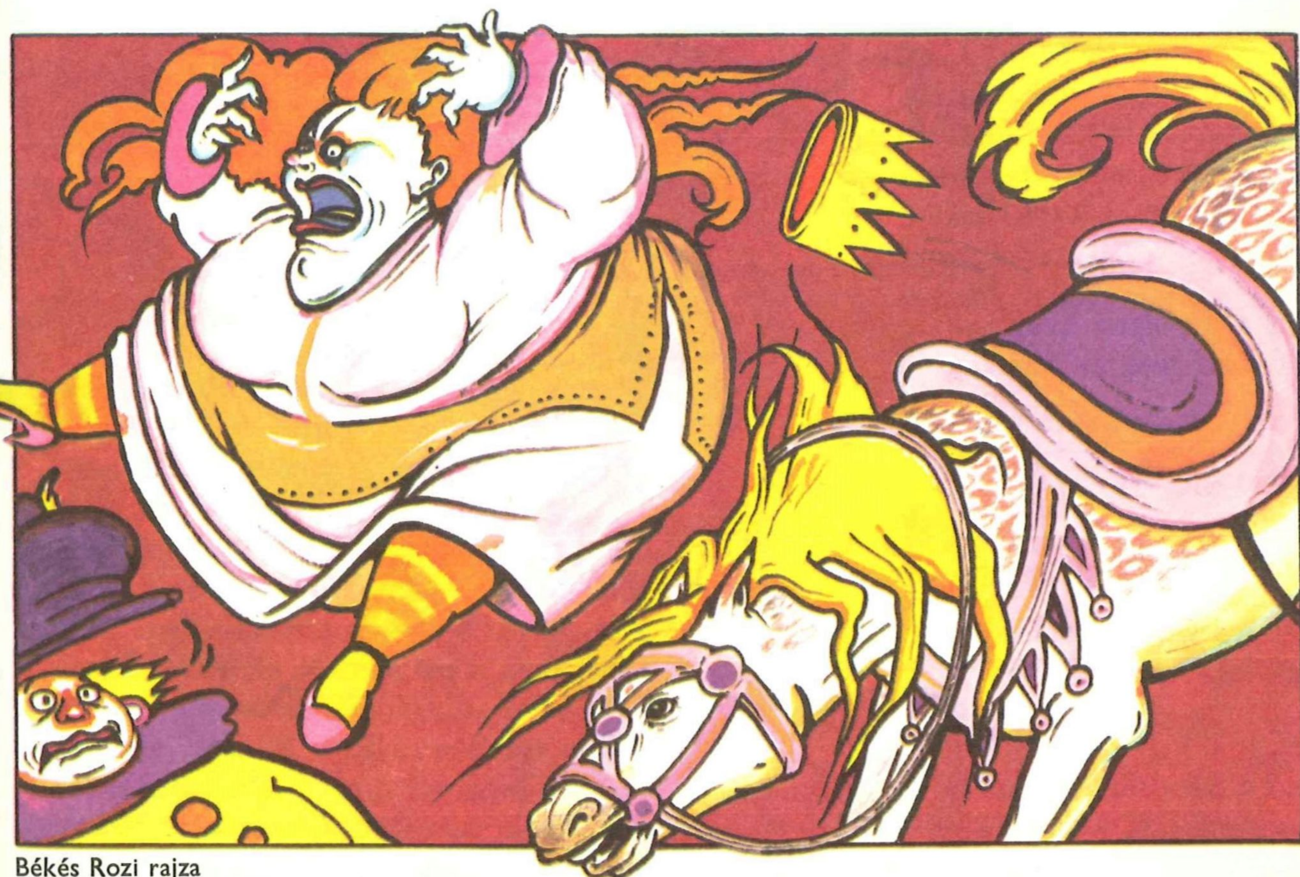
— Dehát ez az ő dolga. Ha mangalica akar lenni, ám legyen. Elbírt volna ez a Horkos két kövér királylányt is, olyan remek ló. Hanem, ahogy híre járt, folyton ütötte szegény jószágot! Gyorsan ment? Nem volt jó. Lassított? Nem volt jó. Ügetés, vágta, megállás — semmi se volt jó ennek a hisztérikának. Horkos nagyon sokáig tűrte. Tán négy hétig is. De a végén már csak nem bírta cérnával. Úgy ledobta, azt se mondhatta: nyekk!

— S aztán már nem is bírták elfogni. Mintha tudta volna, hogy halál lova, ha elkapják. Mert a felségsértő lovat éppúgy föllógatják azok a nyavalyás samandánok, mint ahogy téged is szerettek volna — bökött Nagykópé felé.

— Még mindig viszket a nyakam, ha rágondolok — kacarászott nyakát simogatva a föltaláló. Krumpendlinszky pedig mesélte tovább: egy csapat foglyot épp akkor készültek elszállítani a Malária-szigetre. Őt is. Mennek az utcán, egyszercsak nagy riadalom támad körülöttünk. Jött a ló — hátrább az üldözők, láncokkal, lasszókkal. Ő meg érezte: ez az utolsó alkalom a szökésre. Egy lendülettel fölkapott a száguldó paripára, sugdosott a fülébe, hogy: mostazegyszersegítsrajtam! édeskicsilovacskám! tevagyazénéletemmegmentője! — meg ilyeneket. A lelkes állat, úgy látszik, örült, hogy egy kedvesszavú gazdája akadt. Szökkent, rohant, repült vele, akár a szélvész.

— A határig simán ment minden. Az üldöző hadroncok lemaradtak. Persze első dolguk volt értesíteni a határőrséget. Próbáljuk mi bevenni magunkat az erdőbe, fölvágni a hegyi utakra, de az egész környék tele puskásokkal. Már csak száz méterre lehetett a határ, mikor elütötte az az ostoba golyó a lábunkat. Azazhogy Horkos lábát. De már akkor egy szív — egy lélek voltunk mi ketten.

— Mit is tehettem volna? Beálltam az elejére negyedik lábnak. Fogalmatok sincs, milyen nehéz egy ló. Majd megszakadtam. Dehát ha ő megmentett engem, nekem is kutyakötelességem volt. No, szóval beálltam. A bokrok, fák között nagykeservesen elvergődtünk a határig. Át is kecmeregtünk. Akkor már megsegítettek az itteni határőrök. Nagyon rendesek voltak. Ámbár folyton röhögtek a pofázmányomon... Vonatra raktak — a többit meg már tudjátok.

Békés Rozi rajza

Rákos Sándor

Kovácsék

Kovács Kati

Ez a kislány
jaj, de büszke!
Nyelve tüskés,
mint ribizke.
Szeme szúrós,
mint pöszméte.
Füle hegyes,
mint paprika.
Orra kék,
orra zöld,
orra tin-
órugomba.

Kovács Pisti

Ez a fiú olyan magos,
mint lázban a 40°-os.
Ez a fiú olyan eszes,
mint pékek közt a pereces.
Ez a fiú olyan pufók,
mint a perecek közt a cipók.
Ez a fiú olyan ügyes,
kezeslábas és szemfüles,
Ez a fiú olyan erős,
mint a bors a leves előtt.

(Vagyis éhgyomorra.)

Ez a fiú olyan bátor,
kérdezd meg az árnyékától!

(Gondolj a szólásmondásra!)

Ez a fiú olyan derék,
mint egy mázsa vasreszelék.

(Ne gondolj semmire!)

Ez a fiú olyan, mint a
pattogatott palacsinta.

(Kóstoltál ilyet? Én még nem!)

Ez a fiú van, vagy nincs —
mindenképpen drága kincs.

Kovács úr

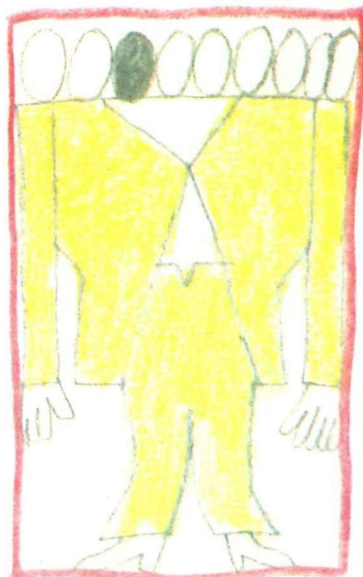
Okos ember Kovács úr,
perfekt beszél kovácsul.
Van, ki több nyelvet is ért,
ám ő csak a magáét.
Kérdheted grúzul, svédül —
merőn arcodba révül,
és ha válaszán a sor,
lám, kovácsul válaszol.

Így sohasem derül ki:
a szavunkat *hogy* érti?
S ugyanez áll fordítva:
nincs, aki őt fordítsa.
Te lobogó géniusz,
kétszázhetven nyelvet tudsz,
beszélsz írül, sokácul,
de nem beszélsz kovácsul.
A tudomány is mit ér,
megfejtette Ninivét,
fáraóknak titkait,
Memnónt, szfinkszet, piramist,
sziklafalon képírást,
agyagtáblán az első írást
és a méhek beszédét,
a csillagok színképét —
mert időn és téren át
minden elmondja magát,
szótárunk mindenhez van,
csak Kovács úr le-
fordít-
hatat-
lan.

Brunó bácsi

Brunó bácsi
skatulyában lakik.
Brunó bácsi
olyan mint az Olyan Mint.
Brunó bácsinak
kilenc feje van.
Első feje
gondolkozó,
a második
emlékező,
a harmadik
nemlétező,
a negyedik
elfelejtő,
az ötödik
fésűtörő,
a hatodik
kopaszodó,
hetedik feje
a főfej,
nyolcadik
a mellékfej,
kilencedik
a kalapos fej.
Brunó bácsinak
foga egyre fogy.
Brunó bácsinak
hasa egyre nő,
Brunó bácsi
beszorul a skatulyába.
Brunó bácsi,
bújj elő, bújj elő!

Würtz Ádám rajza

Mese a kapufáról meg a labdahálóról

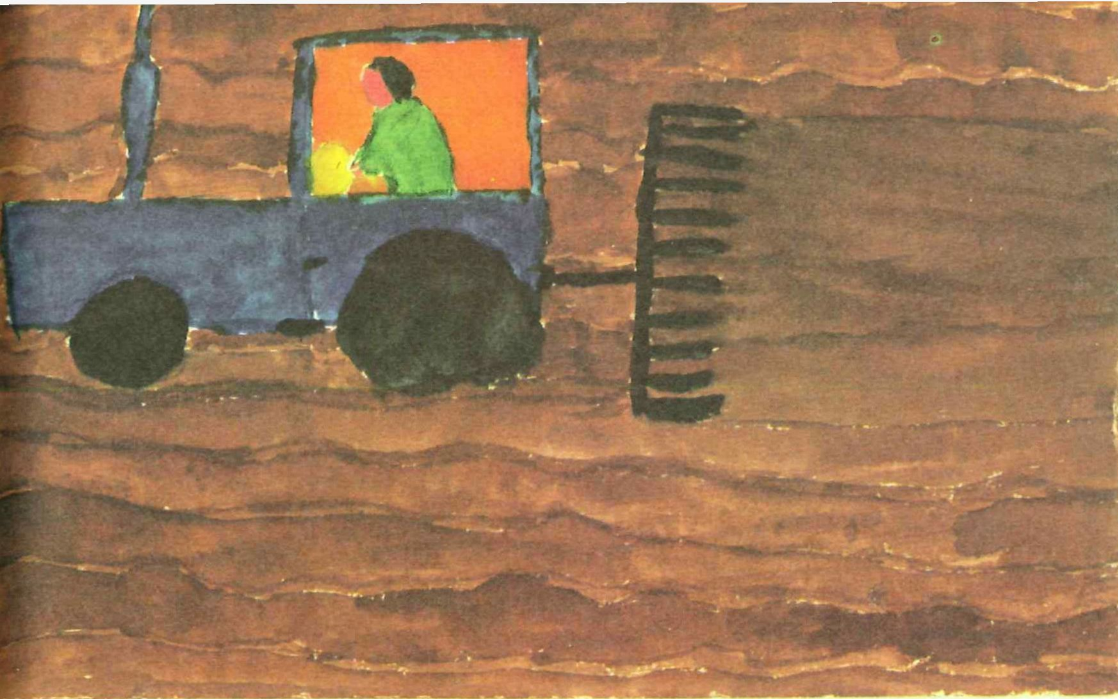
Hol volt, hol nem volt, valahol Baranyában, amerre a hármas számú országút kanyarog, — volt egy szép város. Valamikor Sophianenak hívták és sokszáz éve a római birodalomhoz tartozott. Sokat tudnak erről a ma ott élő gyerekek. Majdcsak többet, mint a városnak arról a kertes, külső területéről, mely Vokány felé található és Kozármislenynek nevezik. Pécs—Sophianehoz tartozik olyannyira, hogy az ottani gyerekek Pécsre, az Egyetem utcai iskolába járnak.

Lakni viszont Kozármislenyben laknak. Ha tanulás után marad még idejük, segítenek a ház körül, együtt játszanak, könyveket cserélnek.

És persze, együtt fociznak! Mert azt a kerek bőrlabdát mindannyian szeretik. A labdán kívül mindüknek van góllövő cipőjük. Pályájuk viszont sokáig nem volt. Volt ugyan egy szép nagy térség, ahová valamikor, valakik játszóteret terveztek. De vagy a kedv, vagy a pénz fogyott el, mivel a tágas teret gaz lakta sokáig. Pontosabban: 1981 nyár derekáig. Egy teljes délutánt ráadtak a gyerekek: irtották a bogáncsot, tyúkhúrt meg a tarackot, s ki tudja még milyen nevű szívós-erős gazokat. Egy másik délután elindultak az erdő felé. Combvastag fákat vágtak ki, gallyaztak le. Közben aggályosan méricskélték, vajon elég erős, elég vastag lesz-e kapufának?

No, ez már meg is lenne, de hátra a java.

A rajzokat **Tóth Anikó** kazincbarcikai és **Vendel Zsolt** salgótarjáni kisdobosok készítették

Mert a kapufa csak akkor kapufa, hogyha háló is feszül rajta. Mindaddig csak olyan karó, mint amilyenre a babot futtatják, vagy amihez a kerítést erősítik.

A hálóhoz erős, tartós anyag kell, nem jó ahhoz akármi. És itt jött a felnőtt-segítség. Mai napig sem tudják annak a bácsinak a nevét, akitől a príma kapuháló alapanyagot kapták. Naponta találkoznak vele, de csak úgy emlegetik, hogy „az építős", mivel épp akkor rakta házának a falát, amikor ők a pályaépítéssel küszködtek.

Kapufa volt tehát, háló alapanyag is. Neccelni tudtak a gyerekek, a csomókötéshez úgyszintén értettek. Iskolában, napköziben tanulták. Milyen hasznát vették most annak!

Minden elkészült. Minden sikerült.

Azóta is ott rúgják a lasztit a kozármislenyi gyerekek. Mondhatnám most, hogy itt a vége, fuss el véle. De inkább azt mondom, mi a történetünk tanulsága? Például, ha az ember összefog, akkor sok mindent elérhet, meg az is, hogy segíts magadon. De még inkább azt mondom, nézzétek meg, ennek az úttörőévnek mi a jelmondata? No, lám, — ezek a gyerekek ott Baranyában, a maguk lakóhelyén e szerint cselekedtek . . . Most már azt is írhatom, akár a mesék végére, hogy aki nem hiszi, járjon utána!

Joó Katalin

A közösségért

Ezt a címet illetve feliratot viseli egy új kitüntetés, amelyet először 1981-ben, a Nemzetközi Gyermeknapon kaphattak meg az arra érdemesek. Kik ők? Akik egy-egy úttörőcsapat kisdobosai és úttörői közül a legtöbbet tettek saját közösségükért, tehát csapatukért, rajukért, őrsükért. Akik legtöbbet gondoltak társaikra és önzetlenül cselekedtek értük. Tán némelyikük a tanulásban nem tartozik a legkiválóbbak közé, de ismerőseik, barátaik mindig számíthatnak együttműködésükre, segítségükre. A jelvény maga is kifejezi, mivel és kik érdemelhetik ki. Nemzetiszínű, vörös csillagos zászlónk alatt, vörös- és kéknyakkendős zászlóvivők együtt haladnak. (A Szülőföldért kitüntetésről a Kisdobos szeptemberi számában olvashattatok.)

A SAS KÖRME KÖZÖTT

VÉGRE ITTHON KISURUNK! MILY DÉLCEG IFJÚ!

CSAK A SZÍVE IS A RÉGI LEGYEN...

1694. LIPÓT CSÁSZÁR NAGYKORÚSÍTOTTA II. RÁKÓCZI FERENCET. PRÁGAI, BÉCSI, VELENCEI TANULMÁNYÉVEK UTÁN HAZAJÖN, HOGY ÁTVEGYE HATALMAS BIRTOKAINAK KORMÁNYZÁSÁT. NAGYSÁROSBAN BEIKTATTÁK MEGYEI ÖRÖKOS FŐISPÁNNAK.

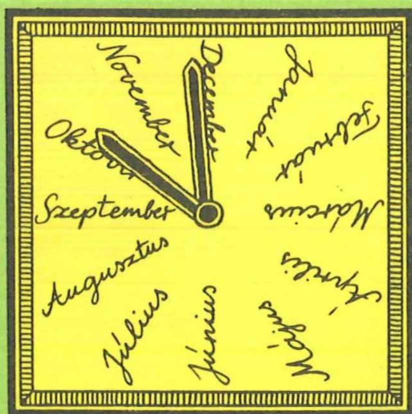

KAPITÁNYT IS TERVÜKBE. RÁKÓCZINÉ, FÉRJÉT LÁTOGATVA ÁLRUHÁT VITT BE ÉS A FOGOLY DRAGONYOSKÉNT, MINT A KAPITÁNY SZOLGÁJA „TÁVOZOTT".
MOZOGJ! VÁR AZ EZREDEM!

MENEKÜLŐT ÉS HŰSÉGES LOVÁSZA, IFJÚ BERZEVICZI ÁDÁM.

A CSÁSZÁR DÜHÖNGÖTT

MEGSZÖKÖTT?! UTÁNA! 10 EZER FORINT JUTALOM AZ ÉLVE ELFOGÓNAK! INTÉZKEDJENEK!

LÓRÓL LESZÁLLVA HINTÓ VÁRTA ŐKET, S AZTÁN IRÁNY A FRANCIABARÁT LENGYELORSZÁG! RÁKÓCZI MEGMENEKÜLT A KÉTFEJŰ SAS KÖRME KÖZÜL.

Dobra verjük

Vuk címlapra került az Úttörő Űrszonda jubileum előtti számában. A lap a Pest megyei Tura úttörőcsapatának kiadványa. A szerkesztőség tagjai nemrég a televízió Tízen Túliak Társasága című műsorában is szerepeltek. Itt találkoztak Dargay Attila rajzfilm-rendezővel, aki Vukot lerajzolta a csapat megannyi ügyes riporterének. Gratulálunk az Űrszonda munkatársainak! Egyúttal továbbítunk egy nem mindennapi hírt, amely, természetesen, az Űrszondában jelent meg. Napóra épül az iskola előtt. A nemrég megalakult csillagászszakkör tagjai fogtak hozzá. Milyen lesz? Legjobb, ha megnézi, aki teheti. Aki meg nem, kérdezzen meg csillagászokat saját iskolájának szakköréből!

Tízéves a mátészalkai zenekar, amely úttörőkből és kisdobosokból verbuválódott. Jubileumi hangversenyükre nemrég Mátészalkán a Zalka Máté Művelődési Központban került sor. Gratulálunk, és kívánjuk, hogy minél több kisdobos kapjon kedvet a zenéléshez, adjon és szerezzen örömöt muzsikájával.

Meg lehet ismételni azt az élményt, amit a Komárom megyei Kisdobosjáték tatabányai záró akadályversenye szerzett a gyerekeknek. (Az idő még kedvez, a gyerekek is újra felsorakoznának a rajtnál.) Hogy is volt? Hat akadályt küzdöttek le a rajok. Másztak kötélen, szakadék fölött, terelgettek labdát söprűvel, kúsztak felfüggesztett konzervdobozok alatt, volt célbadobás, rejtvényfejtés és sok-sok nevetés. A küzdelemben olykor el-elveszett néhány pont, amely jól jött volna az értékeléskor a helyezések eldöntésénél. De a mulatság a veszteseket is kárpótolta. Senki nem távozott lógó orral.

ROBOGÓ: a melléklet elkészítésének leírása. Először vágjátok körül a robogón elhelyezhető fiú alakját és hátoldalát. Ezt ragasszátok össze. A szaggatott vonalak mentén hajtogassátok ülő helyzetbe. Vágjátok ki a kerekeket és a kormányt (K), no meg a sárhányót (L). A robogó hosszúkás testét egy darabban vágjátok körül, az alváza szürke, a felső „karosszériája" piros. Ezt is hajtogassátok meg a szaggatott jelzéseknél, a pettyes nyelvek a ragasztás helyei. A szürke mezőben levő M jelzésre ragasszátok fel az M-mel jelzett támasztót, hogy biztosan álljon. A kormányon és a vázon jelzett K ponton szúrjatok át Milton-kapcsot és csak ezután ragasszátok rá a sárhányót (L). A szürke mezőben levő fehér nyílásba helyezzétek a hátsó kereket, a mellette levő fekete kis csíkot nyissátok fel. A jelzett vonalka irányában a kereket szúrjátok át gombostűvel. A kerék biztosabban áll, ha „anyacsavarként" mindkét oldalán pici lapos dugódarabkát is átszúrtok a gombostűvel. Az első kerék behelyezéséhez több türelem kell. Ezt ne gombostűvel, hanem puha, hajlítható dróttal (vagy tűbe fűzött csomóval ellátott fonallal) erősítsétek fel. Először a szürke I—C vázat, majd a kormány piros alsó nyúlványát fűzzétek át, majd a kereket, ismét a piros vázat, végül a szürke I—C jelű tengelyt. Az elkészítés módjában segítségetekre van a két kísérő rajz. Ha a ragasztás is megszáradt, kész a robogó, felültethetitek rá az utast. A kormányon és a kézfején levő nyílásokat kapcsoljátok egybe, mintha fogná a kormányt, és máris biztonságosan utazhat zöldsisakos barátunk!

Martin-Hajdú Júlia

Csali-vers

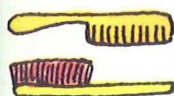
Kifutott a levesem
Nincsen nekem egyebem
Most már csak egy lábasom
Karimáját nyaldosom...

Kedves Coffi!
Mit csinál Tuspaca Péter? Szeretném, ha mesélnél róla! Sürgős választ vár: Pocak

Kedves Pocak!
Tuspaca Péter azon tűnődik, miért ilyen kócos a haja! Coffi

Azért kócos, mert nem fésülködött meg. Rajzolok neki fésűt, kefét, no meg egy tükröt.

Tessék. Pocak

Köszönjük! Péter már neki is látott. Csak azt nem tudja, hogyan fésülje a haját!

Íme néhány ötlet:

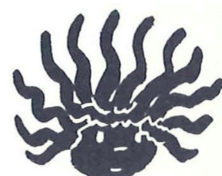
bölényszarv

sündisznó

sátor

polip

indián

boszorkány

Juli-Puli

Coffi

Vagy... ajánlok egy remek Pocak-frizurát!

Ez az! Kitaláltad! Péternek nagyon tetszik a Pocak-frizura! El is ment sétálni, hogy mindenkinek megmutassa a haját. Coffi

És így érkezett haza szegény Tuspaca Péter: Átfésülte őt a legnagyobb fodrász: az őszi szél... Szia! Pocak

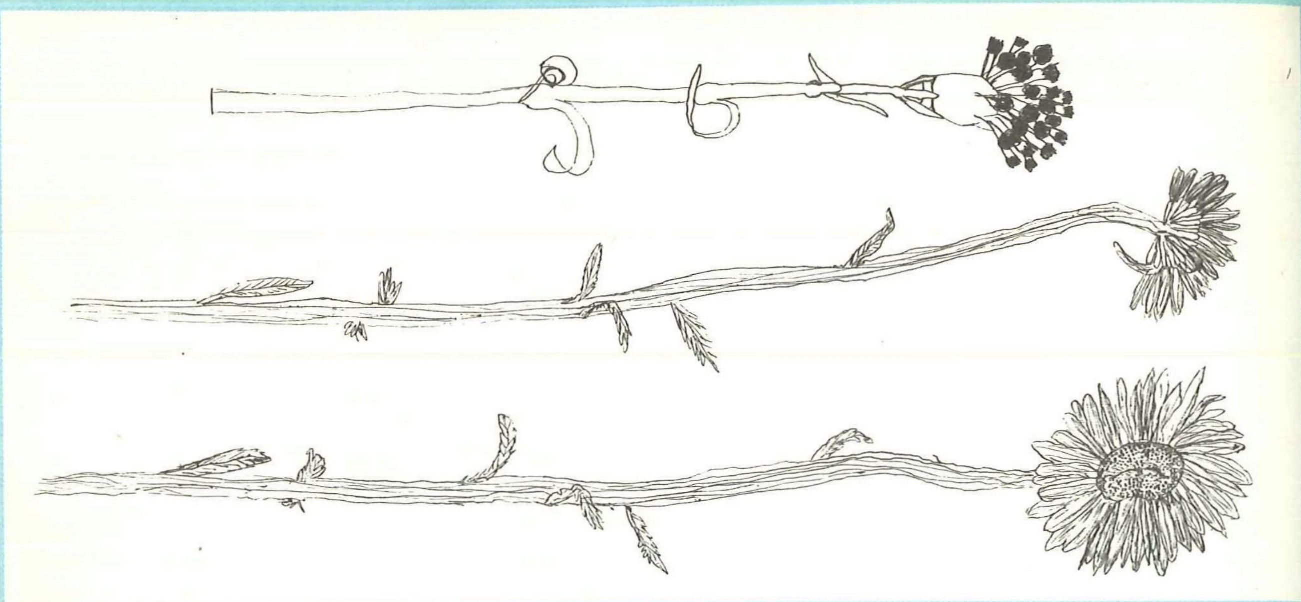

Marék Veronika munkája

Somogyi Orsolya munkája, Budapest, Horváth Mihály téri Általános Iskola

Postafiók 100

Szeptemberi lapunkban megírtuk, hogy ötletpályázatunk tovább folytatódik. A júniusi számban közöltük eredményhirdetésünket, s a kiskönyvtár nyertesek között szerepelt a pomázi 2. számú általános iskola **2. b osztályos** Vujicsics Tihamér raja. Még riportot is írtunk róluk „A kesztyűből lett vízipók, avagy milyen zenére repül a macska" címen. Most már harmadikosokként ismét jelentkeztek, s úgy tűnik, hogy továbbra is tartjuk a barátságot. Ezt írják:

„Egyik nap tanítás után a szentendrei néprajzi múzeumba mentünk. Megnéztük a régi parasztházakat. Ennek nagy hasznát láttuk a tévéfelvételnél. Ez már a második televíziós szereplésünk volt! Lakóházat építettünk és nagy dobozokból kuckót a bábjainknak. Így kapott a boszorkány tanyát és seprűjavítót, a vízipók uszodát, a királykisasszony palotát, a sárkány meg várat, az óriás meg akkora házat, hogy mi is belefértünk. Ezt belül is kifestettük. Nagyon jót mulattunk." **(Géricz Ágnes)**

Ugyaninnen ezt írta **Tatai Krisztina:**

„Én a sok technika közül a szövést szeretem legjobban. A közös családi foglalkozáson — melyet szabad szombatonként tartunk a szüleinkkel együtt —, csináltam ilyet először. Madzagszövőn otthon is kipróbáltam, és szép övet készítettem. Ezt azóta is hordom. Legközelebb bábot, vagy tarisznyát szövök. Készítettem már gyöngyszövéssel karkötőt. Ezzel leptem meg anyukámat."

Kálozról, a 4492. sz. Ságvári Endre úttörőcsapat Dobó István rajából **Hülger Györgyi** és **Szecsődi Margit** közös beszámolót küldött:

„Egy napos délutánon elhatároztuk, hogy a fogadott »nagymamánknak« vagyis annak az idős néninek, akinek segítettünk — letörjük a kukoricáját. A nap magasan járt még az égen, amikor a raj találkozott. Vékákat és sarlókat hoztunk. Kimentünk a kertbe. A szél halkan zizegtette a száradó kukoricaleveleket. Beosztottuk, ki melyik sort szedi. Két »munkás« mellé jutott egy »vékás«. A többiek a szárát vágták, és kötözgették. Közben kérdezgettük egymást: — Szedtél valaha is kukoricát? Legtöbb válasz az volt, hogy »nem«. Tehát ez a közös munka mindannyiunknak nagy élményt jelentett. Észre sem vettük, hogy elrepült az idő. Közben átjött az osztályfőnökünk. Ő segített a kamrában elrakni az érett csöveket. Erre a segítségre igen rászorultunk, mivel ebben a munkában egyikünk sem volt jártas! A »nagymamánk« örömmel nézte, milyen szaporán jár a kezünk. Azt mondta: »Ilyen koromban még én is így tudtam dolgozni. Bizony azóta eljárt az idő és megöregedtem...« Munkánk végeztével elégedetten ballagtunk haza."

Sümegcsehiből a 2274. sz. Petőfi Sándor úttörőcsapat Vadvirág őrsének krónikása, **Kovács Lívia** küldött hosszú beszámolót:

„Mi is elmondhatjuk magunkról, akár a felnőttek, hogy ki sem látszunk a munkából. Sokan kérdezték már tőlünk, milyen különleges dolgot csináltunk, hogy kiérdemeltük 1980-ban a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnökségének Kiváló úttörőmunkáért kitüntetését. Megvalljuk — semmi különöset nem tettünk, csak évek óta rendszeresen, önkéntesen és lelkesen vállaljuk, szervezzük és végezzük feladatainkat. Közösen és örömmel dolgozunk, énekelünk, játszunk, tanulunk. Miről is beszéljünk? Nehéz választani, hiszen annyi élményt és érdekességet nyújt nekünk az úttörőélet. Mi egy kis faluban élünk, és az úttörőcsapat életének eseményei az egész falut érdeklik. Különösen élvezetesek a raj- és csapattúrák és akadályversenyek. Dombok, hegyek, rajta erdők — ez a mi világunk, s az itt rendezett versenyek különösen szépek. Szépek, mert szép és titokzatos a táj és mert velünk vannak a felnőttek. Ugyanis a kiszes fiatalok, az ifjúvezetők, az MHSZ szervezete segített változatos és érdekes programot összeállítani és velünk vannak a megvalósításnál is. Nálunk nagyon gondosan készül mindenki az akadályversenyre. Minden őrs külön jelvényt készít. Igen jó a kapcsolat a családokkal, szüleinkkel. Ismerünk mindenkit, ők a mi felnőtt barátaink. Évente többször visszatérünk egy-egy társunk otthonába, mert így, családoknál tartjuk összejöveteleinket. Jó dolog, hogy minálunk minden otthon, úttörőotthon is."

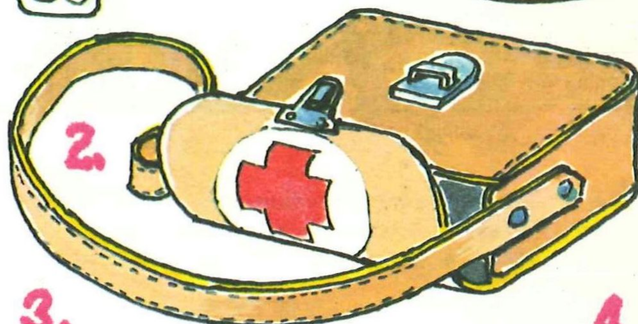
Ötleteiteket, leveleiteket továbbra is szeretettel várjuk. Elárulhatom, hogy legközelebb, tehát a novemberi **KISDOBOS**-ban egy csokorravalót közlünk a beérkezett munkákból!

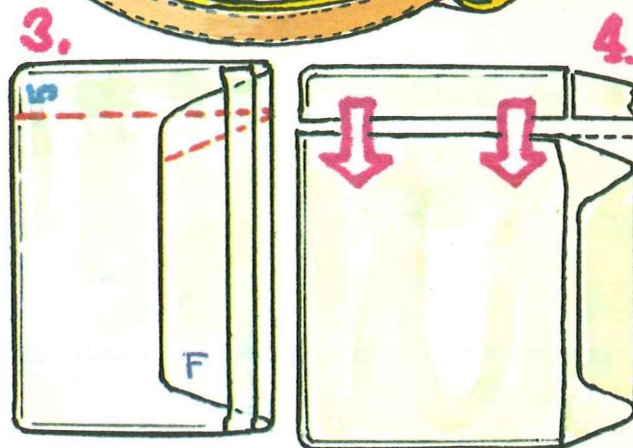
Ferkai Loránt:
Mentődoboz, térképtartó, kiránduláshoz

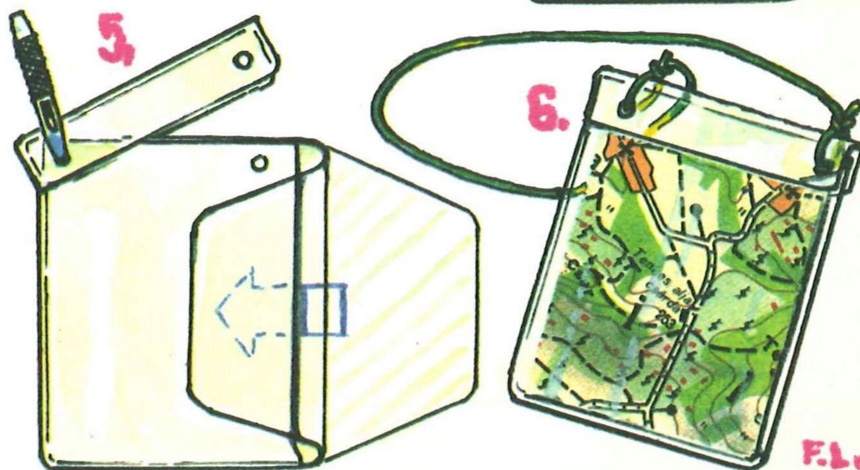
Bármily óvatos a kiránduló, a turista, baleset mindig érheti. Készülj fel arra, hogyan kell „mentődobozt" összeállítani. Nem a formája a fontos, hanem a tartalma, ami legyen alkalmas sérülés, rosszullét ideiglenes kezelésére. Legyen tehát mentőcsomagodban — akár családi, akár őrsi vagy iskolai kiránduláson — kötszer, ami az elsősegélynyújtáshoz szükséges. Ilyenek: 6×6 cm-es Steril Mull-lap (géz), 6 cm széles mullpólya, ragtapasz, sebhintőpor, sebkenőcs, vatta és a hozzá szükséges olló. Kar felkötéséhez háromszögletű kendő és biztosítótűk használhatók. Sebre, ha szükséges, steril vágott mull-lapot, rá vattát tégy, utána jöhet a pólyával történő betekerés. Több tanácsra itt sajnos nincs alkalom, de vannak az elsősegélynyújtásról szóló könyvecskék, szerezz be ilyet. A felsorolt kötszerek elhelyezése történhet vászon- vagy filccsíkra varrt zsebekben (1.), amit összecsavarva, vállzsinórral ellátott konzervdobozba vagy műanyagflakon-tartóba dughatsz bele. Kinőtt óvodás uzsonnatáska (2.) is alkalmas erre a célra. Ebbe nylonzacskókba csoportosítva tedd a szereket.

A rosszullétnél, sérülésnél alig rosszabb, ha „elkeveredsz", vagyis eltévedsz a kiránduláson. Ismeretlen terepre ne menj ezért soha térkép nélkül, amit nem zsebbe gyűrve, hanem térképtartóban vigyél magaddal. A méregdrága bolti térképtartót pótolhatod egy pár forintos, ÁPISZ-ban kapható műanyag dossziéval (3.). A felső széléből vágj le egy 5 cm széles sávot, és a dosszié zárófedelét (F) is vágd le ferdén. A levágott sáv (4.) zárja le felül a térképtartóvá alakított dossziét. Mindössze lejjebb csúsztatva két helyen lyukasztóval (5) üsd át, s a lyukakon átfűzött és kötött kb. 1 m hosszú vállzsinórral (6.), bőr bakancsfűzővel, pertlivel akaszd a válladra. A dosszié zárófedelét a kellőképpen összehajtogatott térkép behelyezése után dugd vissza a helyére.

Októberi fejtörő

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Katonaköteles fiatalok októberi eseménye. 8. Aki párja. 9. Kártyafigura. 10. Történelmi mese. 12. Kergette. 13. Hamis. 14. Becéz mássalhangzói. 16. Hatalmasság volt. 17. Ital. 18. Ének eleje. 19. ST. 20. Vizet ad. 21. KT. 24. Az elmélet próbája. 29. Újonc katona régiesen.

Függőleges: 1. Ez kell, hogy összehangolja a népeket. 2. Ház felső része. 3. Jókedvű. 4. Asszony. 5. A test forrósága. 6. Lyukat csináltunk. 7. Szép emberi érzés. 11. Kutya. 12. Zavar. 15. Kis agyagpohár (ék. hiba). 22. IAB. 23. Él múltidőben. 25. YR. 26. KG. 27. Ruha eleje. 28. Azonos betűk.

A keresztrejtvényből csak a **vízszintes 1, 24 és a függőleges 1, 7** megfejtését írjátok meg.

1 B	2 E	3 V	O	4 N	O	5 L	6 Á	7 S
8 A	M	I	■	Ó	■	9 Á	S	Z
10 R	E	G	11 E	■	12 Ü	Z	T	E
13 Á	L	■	14 B	15 C	Z	■	16 U	R
17 T	E	J	■	S	■	18	N	E
19 S	T	■	20 K	Ú	T	■	21 K	T
Á	■	22 I	■	P	■	23 É	■	E
24 G	25 Y	A	26 K	O	27 R	L	28 A	T
■	29 R	E	G	R	U	T	A	■

Kiolvasó

Melyik közismert kiolvasó magánhangzóit írtuk le?

EEE A IÉE AA IEEI

Névnapok

Keressetek olyan keresztneveket, amelyeknek végződése -ka és -ke, de ne becézett nevek legyenek. (Pl. Istvánka, Terike nem jó!) Mindkettőből legalább kettőt írjatok!

Képrejtvény

EEE

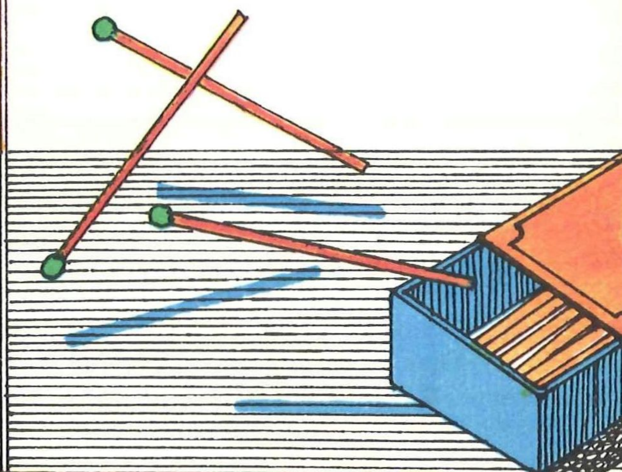
É

Sza
Sza
Sza

Gyufa

Rajzoljátok le, hogyan lehet három gyufát úgy az asztalra fektetni, hogy egyiknek a feje se érje az asztalt.

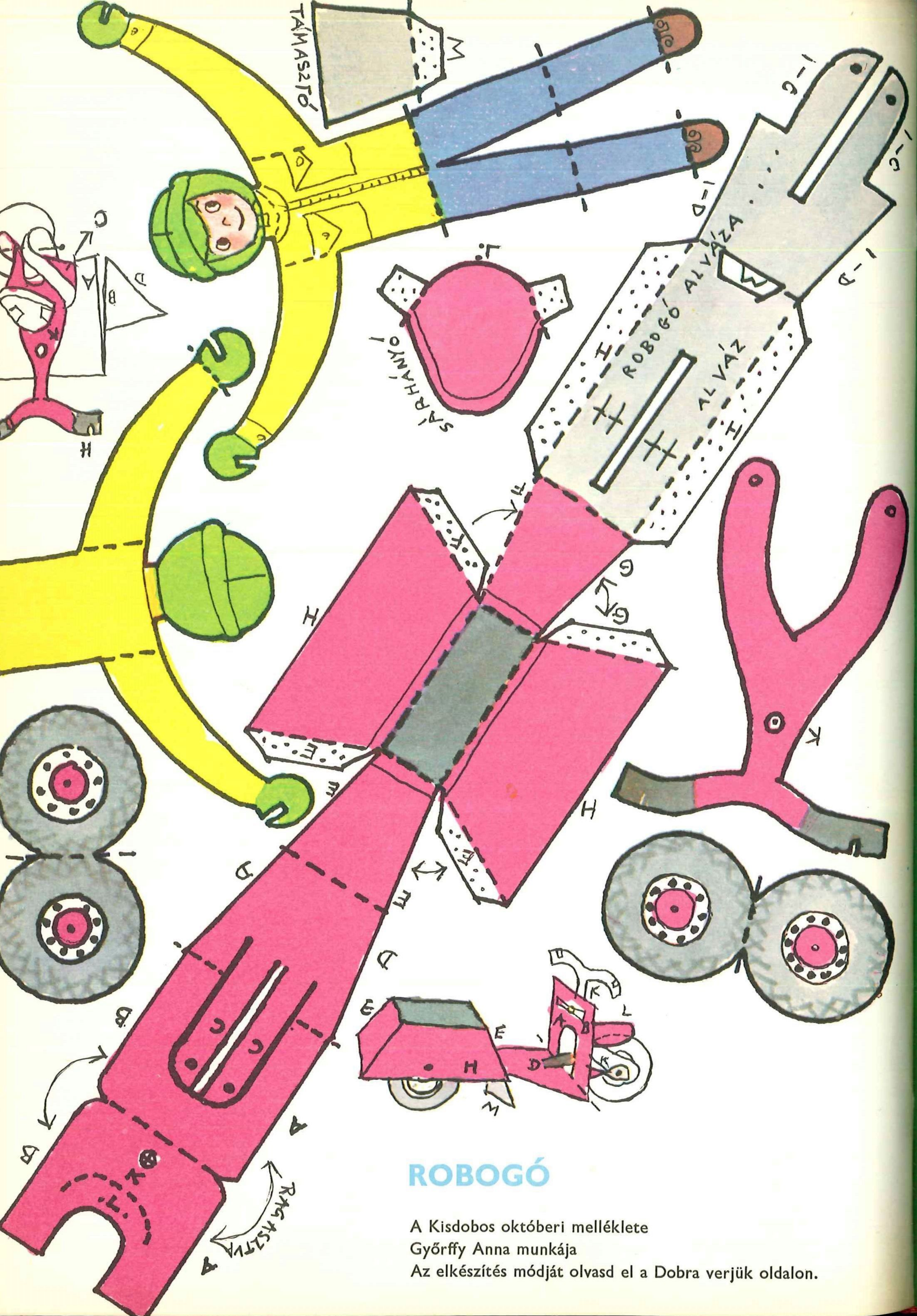
Figyelem! A szeptemberi és októberi megfejtést is majd a novemberivel együtt küldjétek el címünkre. A bal felső sarokban levő számot is ragasszátok rá!

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXX. évf. 8. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1., közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 55,— Ft, I. félévre 33,— Ft, II. félévre 22,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 81.0733. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

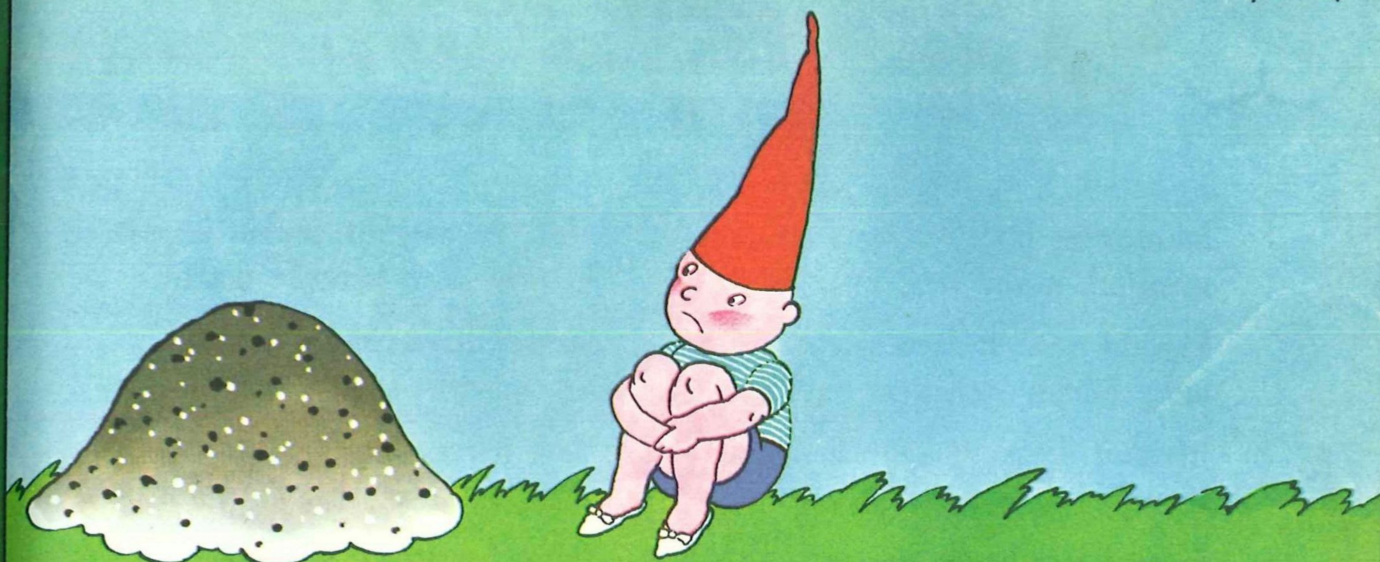
A címoldal **Görög Júlia**, a hátsó címoldal **Vida Győző** munkája.
A képtörténetet **Papp László** írta, **Felvidéki András** rajzolta.

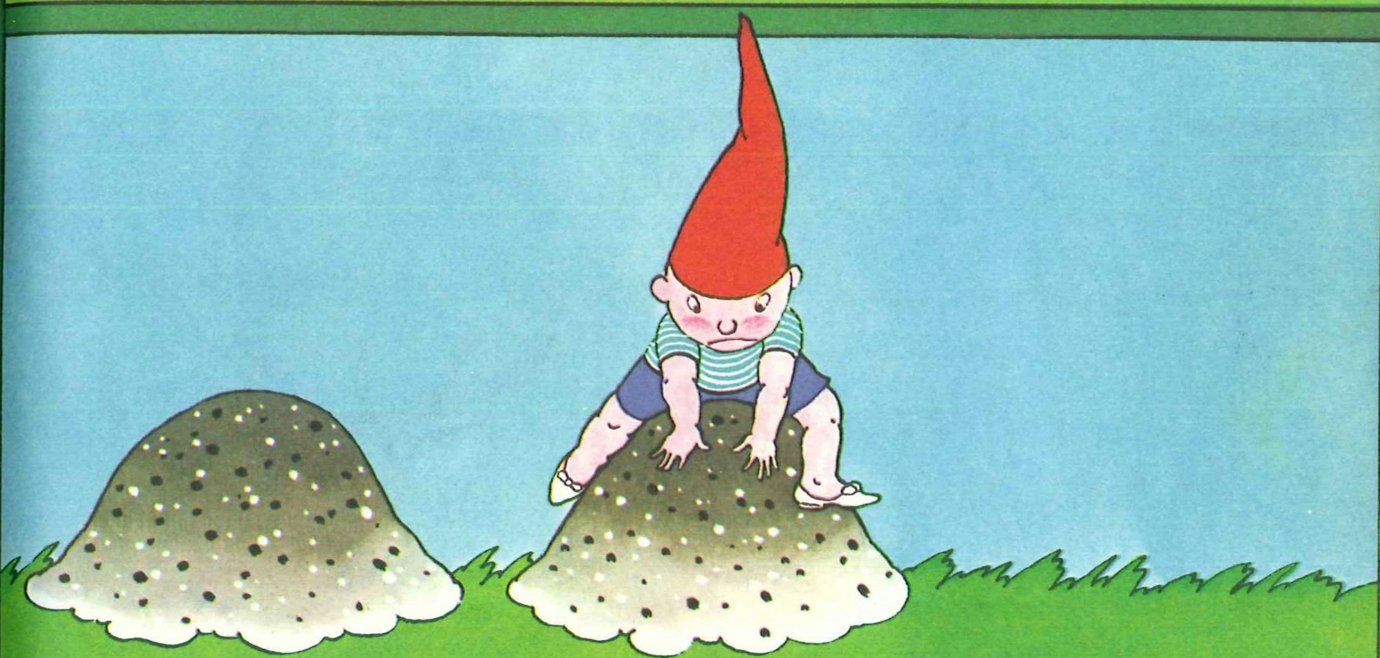

ROBOGÓ

A Kisdobos októberi melléklete
Győrffy Anna munkája
Az elkészítés módját olvasd el a Dobra verjük oldalon.

Vida Győző rajza

Aprily Lajos: Erdei út

Itt szarvas járt. Kis unokám,
menjünk utána friss nyomán.

Figyeld csak, milyen tiszta nyom:
puha földön járt, nem havon.

Itt mint szétnyílt kagyló, olyan,
Itt repedt szív formája van.

A lépte mindenütt nyugodt,
nem űzte senki, nem futott.

Nézd, itt megállt, mohot kapart,
itt meg kőris-kéregbe mart.

Szép halkan rakd a lábadat,
ne roppants száraz ágakat.

Most fényességbe tér utunk,
zúzmarás tisztáshoz jutunk.

Odanézz: ott áll a csodás –
s körül ragyogás, ragyogás...

